

administrative behandling af sager om bevilning til separation eller skilsmisse.

Ifølge anordning nr. 483 af 17. november 1922 angående foretagelsen af mægling og vilkårsforhandling ved separation og skilsmisse § 8, stk. 4, skal, hvis en ægtefælle er umyndig, vedkommende være tilkaldes til vilkårsforhandlingen, eller hans erklæring over vilkårene skal indhentes, medmindre vilkårene måtte være fastsat i en skriftlig overenskomst mellem parterne, medundertegnet af værgen.

3. Uanset den meget vide formulering af denne bestemmelse er det justitsministeriets opfattelse, at bestemmelsen ikke kræver værgens samtykke i videre omfang, end det ville følge af myndighedslovens almindelige regler, d. v. s. at værgen kun skal tage stilling til vilkår af økonomisk karakter.

Når der for administrativt behandlede ægteskabssager er gennemført en sådan regel og ikke en til retsplejelovens § 448 b svarende bestemmelse, skyldes det antagelig, at man ikke har ment, at den administrative sagsbehandling i samme grad som en ægteskabssags behandling hos domstolene frembyder garantier for, at en umyndig ægtefælles interesser ikke tilsidesættes.

Spørgsmål 2:

Vil ministeren kunne tiltræde en udvidelse af reglen i forslaget § 449, sådan at også de i § 448, nr. 4, nævnte sager om ændring eller anfægtelse af vilkår m. v. omfattes?

Svar:

Ifølge retsplejelovens § 449, stk. 1, beskikker retten, hvis sagsøgte ikke giver møde ved en advokat, en forsvarer for ham. Efter lovforslagets § 449 beskikkes der i de i § 448, nr. 1-3, nævnte sager en advokat for sagsøgte eller appelindstævnte, hvis han ikke giver møde ved advokat. Da de i forslaget § 448, nr. 4, nævnte sager om ændring eller anfægtelse af vilkår m. v. ikke efter de gældende regler behandles som ægteskabssager, svarer forslaget ganske til gældende ret.

Efter *ægteskabsudvalgets* forslag (betænkningen s. 16) skulle sager om ændring af vilkår behandles som ægteskabssager, i det omfang ændringen støttedes på de særlige regler herom i ægteskabsloven. Som begrundelse herfor anførtes, at disse sager har nøje

sammenhæng med de sager, der i øvrigt behandles som ægteskabssager (sager om separation, skilsmisse m. v.). Da udvalget ikke foreslog ændring af § 449, skulle der efter udvalgets forslag også i disse sager beskikkes en advokat for sagsøgte.

Retsplejerådet foreslog, at også sager om anfægtelse af vilkår i medfør af almindelige retsgrundsætninger skulle behandles som ægteskabssager. Endvidere foreslog man, at der i ægteskabssager — bortset fra sager om ændring eller anfægtelse af vilkår — skulle beskikkes sagsøgeren en advokat, såfremt han fremsatte begæring herom og opfyldte de økonomiske betingelser for at få fri proces. Som begrundelse for ikke at medtage sager om ændring eller anfægtelse af vilkår anførtes, at det måtte anses for heldigst, at der i disse sager på sædvanlig måde foretoges en egentlig prøvelse af, om den pågældende havde rimelig grund til at anlægge sag. Den tilsvarende begrænsning blev indført i bestemmelsen om beskikkelse af en advokat for *sagsøgte* i ægteskabssager.

Reglerne om beskikkelse af advokat for sagsøgte i ægteskabssager blev i sin tid indført, fordi man fandt, at sagsøgte i sager af denne beskaffenhed ikke burde være uden juridisk vejledning. Denne begrundelse har ikke samme vægt, når der alene er tale om ændring eller anfægtelse af økonomiske vilkår for en separation eller skilsmisse. Disse sager adskiller sig ikke på afgørende måde fra andre borgerlige sager. Der synes derfor ikke for disse sagers vedkommende at være grund til altid at beskikke en advokat for sagsøgte. De almindelige regler om fri proces bør finde anvendelse, således at der bl. a. kan ske en prøvelse af, om den pågældende har rimelig grund til at føre proces.

I sager angående ændring af vilkår om forældremyndighed vil der dog ofte gøre sig samme hensyn gældende som i sager om separation, skilsmisse m. v. Det kunne derfor overvejes at indsætte en regel om, at retten i disse sager kan beskikke en advokat for sagsøgte.

Spørgsmål 3:

Der anmodes om en nærmere begrundelse for, hvorfor ministeren ikke har kunnet følge retsplejerådets forslag om, at retten i de i § 448, nr. 1-3, nævnte sager efter begæring skal kunne beskikke en advokat for